

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

О.В. ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ, д-р екон. наук, проф.,
проф. кафедри економіки та економічної теорії,
Західноукраїнський національний університет
вул. Львівська, 11, 46009, Тернопіль, Україна
e-mail: dlugopolsky77@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2040-8762>

СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Одним з важливих напрямів реформування системи вищої освіти є підготовка фахівців з економіки на засадах студентоцентрованої моделі навчання. Підґрунтям цього стали не лише впровадження сучасних освітніх стандартів і формування відповідних фахових компетенцій, а й оновлення навчальних курсів, їх наповнення адекватними й актуальними знаннями про національну економіку. З цією позицією в комплексі фундаментальних і прикладних економічних дисциплін особливе місце займає вивчення економіки України як складної соціо-еколого-економічної системи. Отже, навчальну дисципліну «Національна економіка України» орієнтовано на з'я-

сування внутрішньої логіки розвитку національної економіки країни і формування комплексного уявлення про взаємообумовленість рішень і дій домогосподарств, суб'єктів підприємництва та державних інституцій у природному середовищі, обмеженому державними кордонами.

Рецензований навчальний посібник Л.С. Гринів і М.В. Кічурчак «Національна економіка України» [1] є актуальним і своєчасним, який покликаний допомогти студентам покращити їхнє розуміння головних закономірностей функціонування національної економіки, важливості подолання рентно-сировинного вектора розвитку країни та імплементації екологоорієнтованої господарської діяльності, механізмів державного регулювання економічних явищ і процесів та принципів реалізації економічної політики [2; 3].

Ц и т у в а н н я: Длугопольський О.В. Світоглядні засади вивчення національної економіки України. *Економіка України*. 2021. № 8. С. 81—84.

Посібник займає свою нішу серед навчальної та наукової літератури з вивчення національної економіки України. У стислому вигляді автори відобразили головні структурні елементи функціонування української економіки з позиції еволюції ринкових регуляторів взаємодії економічних агентів та інструментарію державного регулювання. У такий спосіб вони не тільки репрезентували важливі чинники економічного і соціального розвитку України, екологоорієнтовані засади господарювання, а й розглянули їх у контексті досягнення паритету між національними економічними інтересами та економічними інтересами фірм і домогосподарств, гарантування національної безпеки в умовах посилення глобалізації та загострення відносин «людина — виробництво — природа».

До здобутків авторів доречно зарахувати їх консолідування навколо висвітлення особливостей здійснення інституційних перетворень в Україні та заходів з пом'якшення жорсткості ринкового механізму на підставі імплементації основних принципів соціальної політики та реформ соціальної сфери країни. Це допоможе студентам краще зрозуміти головні напрями гармонізації національних економічних інтересів з позиції забезпечення соціальної справедливості та соціальної стабільності в країні.

Читачам також надано можливість самостійно проаналізувати і оцінити стан розвитку фінансової та грошової систем країни, характер і пріоритети регіональної політики, реформу бюджетно-територіальної децентралізації та інституційного забезпечення діяльності об'єднаних територіальних громад. Очевидно, що критичне осмислення фінансово-просторових особливостей розвитку національної економіки України сприятиме кращому розумінню головних чинників територіальної автономізації та економічної консолідації суб'єктів господарювання на локальному рівні.

Автори дають обґрунтування необхідності формування вираженої зовнішньоекономічної стратегії розвитку України, основою якої є забезпечення національних економічних інтересів, підвищення конкурентоспроможності економіки країни та позиціонування її як надійного та передбачуваного партнера. З цієї точки зору, студентам надано можливість поглянути на функціонування національної економіки України як країни, яка прагне самореалізуватись і самоствердитись у світі та віднайти свою нішу в ньому через інтеграцію у світовий економічний простір, участь у міжнародних організаціях і співпрацю з міжнародними фінансовими інституціями.

Слід зазначити, що логіка викладу і структурування тем навчального посібника є послідовними і дозволяють сформулювати інтегральний підхід до вивчення студентами економіки України. Зокрема, чітко окреслено предмет, методологію і завдання вивчення національної економіки України, специфіковано національні економічні інтереси країни і напрями гарантування національної економічної безпеки, проаналізовано теорії розвитку національної економіки та основні напрями її реформування. У такий спосіб автори сфокусували увагу тих, хто вивчає економіку країни, на розкритті важливих питань, пов'язаних з формуванням концептуальних засад розбудови ефективної національної економіки та мінімізації деструктивів її розвитку, що становлять загрозу економічному суверенітету країни та її успішній інтеграції у світове господарство.

Навчальний посібник «Національна економіка України» має привабливий і оригінальний дизайн, містить велику кількість статистичного та ілюстративного матеріалу, як навчальне видання є адекватним за змістом, відповідає своєму читацькому та цільовому призначенню. Отже, є всі підстави вважати його вагомим внеском у формування цілісного світогляду про функціонування національної економіки України. Л.С. Гринів і М.В. Кічурчак реалізували це непросте завдання через подання теоретико-методологічних засад розвитку національної економіки, що детермінують головні умови досягнення позитивних зрушень за всіма її компонентами, розгляд економічних, соціальних і екологічних чинників і сил, які формують стійкий рівень її зростання та розвитку, врахування національних економічних інтересів і забезпечення національної економічної безпеки. Залишається побажати авторам подальшої плідної роботи над написанням нових навчальних посібників, орієнтованих на виховання національної свідомості та підвищення рівня національної економічної культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка України. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. — 470 с.
2. Козюк В.В., Длугопольський О.В., Гайда Ю.І. та ін. Екологічний вимір держави добробуту : моногр. ; [за наук. ред. В.В. Козюка]. — К. : Ліра-К, 2019. — 224 с.
3. Козюк В.В., Длугопольський О.В. Ресурсне прокляття: роль слабких інститутів та кроні-секторів // Ідеологія і політика. — 2018. — № 1 (9). — С. 68—102.

Рецензія надійшла 11.06.2021

REFERENCES

1. Hryniv L., Kichurchak M. National Economy of Ukraine. Lviv, Ivan Franko National University of Lviv, 2020, 470 p. [in Ukrainian].
2. Kozziuk V., Dluhopolskyi O., Hayda Y. et al. Ecological dimension of the welfare state. — Kyiv, Lira-K, 2019, 224 p. [in Ukrainian].
3. Kozziuk V., Dluhopolskyi O. Resource Curse: The Role of Weak Institutions and Crony-Sectors. *Ideology and Politics Journal*, 2018, No. 1 (9), pp. 68-102 [in Ukrainian].

Received June 11, 2021

Oleksandr Dluhopolskyi, Dr. Sci. (Econ.), Professor,
Professor of the Department of Economics and Economic Theory
West Ukrainian National University,
11, Lvivska St., Ternopil, 46009, Ukraine

WORLDVIEW PRINCIPLES OF STUDYING THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

A critical review of the textbook by L.S. Hryniv and M.V. Kichurchak «National Economy of Ukraine,» which discusses the theoretical-methodological and applied principles of economic development of Ukraine in the context of national economic interests, national economic security, implementation of the model of sustainable development, is given. The textbook is focused on a comprehensive study of the national economy of Ukraine, the basis of which is to outline its essence, features of formation, the main mechanisms of state regulation and strategies for the

formation of an economy of sustainable development in Ukraine. The reviewed textbook is relevant and timely, it is designed to help students improve their understanding of the main laws of the national economy, the importance of overcoming the rent-raw material vector of the country's development and implementation of environmentally friendly economic activities, mechanisms of state regulation of economic phenomena. The authors clearly outline the subject, methodology and tasks of studying the national economy of Ukraine, specify the national economic interests of the country and areas of guaranteeing national economic security, analyze theories of national economy development and the main directions of its reform. The book focuses on the important issues related to the formation of conceptual foundations for building an effective national economy and minimizing the destructiveness of development, which threatens the economic sovereignty of the country and its successful integration into the world economy.

Keywords: *worldview principles; national economy; state regulation; sustainable development; reforming the national economy.*